

Στρατηγικές Θέσεις του INSULEUR

Γιάννη Ρούσσου, Προέδρου INSULEUR

Κέρκυρα (15-17 Σεπτεμβρίου 2025)

Αξιότιμα Μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Κυρίες και Κύριοι,

Βρίσκομαι σήμερα ενώπιον σας όχι απλώς ως Πρόεδρος του INSULEUR, αλλά ως η φωνή των άνω των 20 εκατομμυρίων Ευρωπαίων πολιτών που αποκαλούν τα νησιά μας σπίτι τους - από τη Βαλτική μέχρι τη Μεσόγειο, από τον Ατλαντικό μέχρι τα υπερπόντια εδάφη μας στον Ινδικό και τον Ειρηνικό Ωκεανό.

Αυτές δεν είναι περιφερειακές περιοχές. Είναι ζωντανά εργαστήρια ανθεκτικότητας, βιωσιμότητας και καινοτομίας.

Ωστόσο, παρά τη στρατηγική τους σημασία, τα νησιά της Ευρώπης εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται ως υποσημειώσεις στη μεγάλη αφήγηση της Ένωσής μας. Επιτρέψτε μου να είμαι σαφής:

Το Άρθρο 174 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αποτελεί μια ποιητική αναφορά. Είναι μια δέσμευση - μια υπόσχεση να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε εδάφη με μόνιμα φυσικά μειονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένων των νησιών.

1

Visit our website
www.insuleur.org

Visit our Facebook page
[@INSULEUR](https://www.facebook.com/INSULEUR)

Visit our LinkedIn page
[@insuleur](https://www.linkedin.com/company/insuleur)

info@insuleur.org

Παρόλα αυτά στην τρέχουσα πρόταση για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) δεν υπάρχει καμία αναφορά στα νησιά τίποτα για τα νησιά.

Οι θέσεις του INSULEUR έχουν ως εξής:

1. Έκκληση για ρητή συμπερίληψη των Νησιών στην Πρόταση για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ)

Το Άρθρο 174 της Συνθήκης απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή στα νησιά. Ωστόσο, η τρέχουσα πρόταση για το ΠΔΠ δεν αναφέρει τίποτα σχετικά.

Τι σκοπεύει να κάνει η Επιτροπή για να διασφαλίσει ότι τα νησιωτικά εδάφη δεν θα παραβλεφθούν για άλλη μια φορά και πως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να πιέσει προς την κατεύθυνση αυτή;

Παρά την αναγνώριση των νησιών στην επιστολή ανάθεσης καθηκόντων στον Επίτροπο de Fitto και στην Ενδιάμεση Αναθεώρηση, το σχέδιο του ΠΔΠ 2028-35 δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες διατάξεις ή συγκεκριμένη χρηματοδότηση για τις προκλήσεις που αφορούν συγκεκριμένα τα νησιά.

Πρέπει να επιδιωχθεί επίσημη δέσμευση για την συμπερίληψη μέτρων που στοχεύουν στα νησιά στο αναθεωρημένο ΠΔΠ 2025-2027 και στο μετέπειτα Δημοσιονομικό πλαίσιο.

2. Ενίσχυση της Στρατηγικής Σημασίας των Νησιών.

Τα νησιά της Ευρώπης δεν είναι περιφερειακές, είναι στρατηγικές περιοχές .Η ανθεκτικότητά τους είναι προϋπόθεση για την ανθεκτικότητα της Ευρώπης.

Τα νησιά βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, αλλά παραμένουν περιθωριοποιημένα στην ευρύτερη συζήτηση για την κλιματική αλλαγή. Η τρωτότητα τους προκύπτει από τη γεωγραφική τους απομόνωση, τις εκτεταμένες ακτογραμμές και την περιορισμένη οικονομική διαφοροποίηση.

Η κλιματική αλλαγή απειλεί βασικούς τομείς όπως ο τουρισμός, οι θαλάσσιες μεταφορές και η ζήτηση ενέργειας, θέτοντας σοβαρές προκλήσεις στις νησιωτικές οικονομίες. Ενώ τα νησιά συμβάλλουν ελάχιστα στις παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, αντιμετωπίζουν δυσανάλογους κινδύνους από την κλιματική αλλαγή. Επομένως, η προσαρμογή -και όχι ο μετριασμός- θα πρέπει να είναι το κύριο επίκεντρο για τα νησιά της Ευρώπης.

Τα νησιά αντιμετωπίζουν μοναδικές προκλήσεις στη στέγαση, τις μεταφορές, την ύδρευση και τη διαχείριση αποβλήτων, όπως αναγνωρίζεται στην επιστολή ανάθεσης καθηκόντων στον Επίτροπο de Fitto (Δεκέμβριος 2024).

3

Πρέπει τα νησιά να αναγνωριστούν ως οριζόντια προτεραιότητα σε όλες τις νομοθετικές προτάσεις και πολιτικές (ρήτρα νησιωτικότητας) και σε όλα τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ — όχι μόνο στην πολιτική συνοχής.

3. Λειτουργική Εφαρμογή της Ατζέντας των Νησιών της ΕΕ.

Χαιρετίζουμε την Ατζέντα των Νησιών της ΕΕ ως πολιτικό μήνυμα. Αλλά τώρα χρειαζόμαστε επιχειρησιακά εργαλεία, χρηματοδοτικά κονδύλια και μετρήσιμους στόχους και σαφείς μηχανισμούς εφαρμογής.

Αίτημα μας αποτελεί ένα οδικός χάρτης για την εφαρμογή της Ατζέντας, συμπεριλαμβανομένων πιλοτικών έργων, τεχνικής βοήθειας και δεικτών παρακολούθησης.

4. Διασφάλιση οριοθετημένης και απλοποιημένης χρηματοδότησης Συνοχής

Οι ΜμΕ, οι δήμοι και η κοινωνία των πολιτών των νησιών χρειάζονται απλοποιημένη πρόσβαση στα ταμεία συνοχής. Η ευελιξία πρέπει να συνδυάζεται με σαφήνεια και υποστήριξη ικανοτήτων.

Η Ανακοίνωση de Fitto υποσχέθηκε απλοποιημένη και οριοθετημένη χρηματοδότηση για τα νησιά, αλλά αυτό πρέπει να μεταφραστεί σε προσβάσιμες προσκλήσεις ενδιαφέροντος και προσαρμοσμένα κριτήρια επιλεξιμότητας στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ+ και του Interreg, με μειωμένο διοικητικό φόρτο.

5. Ίδρυση Μόνιμου Γραφείου Νησιών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το INSULEUR προτείνει τη δημιουργία ενός μόνιμου «Γραφείου Νησιών» εντός της ΓΔ REGIO ή της ΓΔ REFORM για τον συντονισμό της χρηματοδότησης και της πολιτικής που σχετίζονται με τα νησιά διότι ο κατακερματισμός μεταξύ των ΓΔ οδηγεί σε απώλεια συνεργειών και μειωμένο αντίκτυπο.

4

6. Βασικοί Τομείς για στοχευμένες Επενδύσεις

Για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας των νησιών, η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα:

Βιώσιμες Υποδομές: Οι επενδύσεις σε υποδομές ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή, όπως η παράκτια άμυνα και τα βιώσιμα συστήματα μεταφορών, μπορούν να μετριάσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Ψηφιακή Συνδεσιμότητα: Η βελτιωμένη ψηφιακή υποδομή μπορεί να γεφυρώσει το χάσμα που προκαλείται από τη γεωγραφική απόσταση, ενισχύοντας την καινοτομία και την οικονομική διαφοροποίηση.

Έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας: Η αξιοποίηση των τοπικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να μειώσει την εξάρτηση από εξωτερικές ενεργειακές προμήθειες και να ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια.

Προστασία Βιοποικιλότητας: Η διατήρηση και η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας μπορεί να βοηθήσει στον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και να υποστηρίξει τον βιώσιμο τουρισμό.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

